

Co pewien czas media donoszą o kolejnym przypadku sepsy i związanymi z nią dramatycznymi konsekwencjami. Czym jest sepsa? Jakie są jej objawy i skutki? Co wspólnego z sepsą mają meningokoki? 13. września będziemy obchodzić Światowy Dzień Sepsy. To dobra okazja, by dowiedzieć się więcej na ten temat i poznać metody profilaktyki.

Sepsa – co o niej wiemy?

Posocznica, nazywana też sepsą, nie jest chorobą, tylko zespołem objawów organizmu pojawiających się w odpowiedzi na zakażenie. Jest to nadmierna reakcja układu odpornościowego człowieka, która może pojawić się w wyniku zakażenia krwi różnorodnymi gatunkami bakterii, grzybów, a nawet wirusów.¹ Ponieważ sepsa jest zespołem objawów, nie można się nią zakażać. Zakażać można się natomiast bakteriami lub innymi drobnoustrojami, które w pewnych warunkach i u pewnych osób mogą wywołać infekcję, prowadzącą do sepsy.¹ Chociaż dokładne dane nie są znane, eksperci są zdania, że sepsa jest wiodącą przyczyną zgonów i poważnych zachorowań na całym świecie.² Pacjenci, którzy przeżyją sepsę, często borykają się z długotrwałymi problemami fizycznymi, psychicznymi i poznawczymi.²

Sepsa w liczbach

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podkreśla, że na całym świecie aż 7 proc. zgonów wśród małych dzieci jest spowodowanych sepsą.³ Jedną z przyczyn jej rozwoju mogą być zakażenia powodowane przez pneumokoki i meningokoki.¹ Sepsa to wciąż aktualne wyzwanie zdrowotne: specjaliści z Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Diagnostyki Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego zauważyli, że w ostatnich latach zwiększyła się liczba notowanych przypadków inwazyjnych zakażeń bakteryjnych, w tym sepsy, zwłaszcza tej powodowanej przez meningokoki.¹ Eksperci z Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny (NIZP-PZH) poinformowali, że aż 63 proc. wszystkich przypadków zakażenia meningokokami w 2015 roku zakończyło się sepsą.⁴ Z tych samych danych wynika, że w 2015 r. w Polsce zanotowano 952 przypadki zachorowań na sepsę. Ok. 15 proc. z nich stanowiły zakażenia wywołane przez meningokoki. Pozostałe zakażenia wywołane zostały przez: pneumokoki (ok. 68 proc.), salmonellę (ok. 14 proc.) i H. influenzae (ok. 4 proc.).⁴

Co powinniśmy wiedzieć o meningokokach?

Meningokoki to bakterie, które powodują inwazyjną chorobę meningokokową, przebiegającą jako sepsa lub zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.⁵ Spośród 5 rodzajów meningokoków wywołujących zachorowania na świecie, w Polsce i w Europie dominują meningokoki serogrupy B i C.^{5,6} Wywołują one większość, bo ponad 90 proc. zachorowań.^{11,12} Inwazyjna choroba meningokokowa szczególnie zagraża najmłodszym dzieciom – 8 na 10 przypadków IChM u dzieci w 1. roku życia jest wywołana przez serogrupę B.⁵ Dziecko może się zakażać meningokokami w wyniku kontaktu z bezobjawowym nosicielem tych mikroorganizmów, rzadziej z osobą chorą. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową i poprzez bliski, bezpośredni kontakt z wydzielaną z górnych dróg oddechowych nosiciela lub chorego.⁵ Możliwe objawy IChM, na które szczególnie warto zwrócić uwagę to: gorączka, zmęczenie, wymioty, zimne dłonie i stopy, zimne dreszcze, silne bóle mięśni, stawów, klatki piersiowej i jamy brzusznej, szybki oddech, biegunka⁷.

Mimo intensywnego leczenia szpitalnego, IChM może pozostawić trwałe następstwa, takie jak np. niedosłuch, uszkodzenia mózgu, czy amputacje kończyn.⁷ Inwazyjna choroba meningokokowa budzi respekt u każdego, kto miał do czynienia z chorym dotkniętym tym zakażeniem.⁸ Ważne, by wiedzieć i pamiętać, że przyczyną sepsy mogą być właśnie meningokoki. Nie jest to wiedza powszechna – według badań Millward Brown, jedynie 13 proc. badanych mam wymieniło sepsę jako możliwą konsekwencję zakażenia meningokokowego.⁹

Jak wyprzedzić meningokoki i sepsę?

Sepsa jest bardzo poważnym stanem, jednak niska świadomość rodziców na temat posocznicy oraz meningokoków, które mogą być jedną z jej przyczyn, powodują, że stosunkowo niewiele mam decyduje się na wykonanie szczepienia.⁹ Badania przeprowadzone przez Millward Brown pokazały, że zaledwie 1 na 100 mam uczestniczących w badaniu zaszczepiła swoje pociechy przeciwko meningokokom.⁹ Dzieje się tak dlatego, że mamy dysponują ograniczoną wiedzą na temat zakażenia meningokokowego – badania pokazały, że tylko 20 proc. badanych mam wie, czym jest zakażenie meningokokowe, a niespełna połowa z nich zna jego objawy i konsekwencje.⁹ Co ważne, ochrona przeciwko zakażeniom meningokokowym jest możliwa.⁵ Dostępne są szczepienia przeciwko meningokokom, w tym przeciwko serogrupie B⁵, która występuje najczęściej w naszym regionie geograficznym.⁸ W Polsce szczepienia przeciwko meningokokom należą do grupy szczepień zalecanych, czyli płatnych.^{5,10} Warto wiedzieć, że szczepić można dzieci już po ukończeniu 2. miesiąca życia.⁵

Więcej informacji o zakażeniach meningokokowych znajdziesz pod adresem:

www.wyprzedzmeningokoki.pl

W celu uzyskania dodatkowych informacji
lub zamówienia wywiadu dla mediów należy skontaktować się z:

Joanna Górecka

Menedżer Relacji z Mediami i Partnerami Społecznymi
/ Media and Community Relations Manager
ul. Rzymowskiego 53, Warszawa
e-mail: joanna.b.gorecka@gsk.com
Tel.: 504 110 720

Agata Marczak

Biuro prasowe
e-mail: marczak@mccconsultants.pl
Tel.: 664 937 196

O GlaxoSmithKline

GlaxoSmithKline to jedna z wiodących firm branży farmaceutycznej i opieki zdrowotnej na świecie. Prowadzi badania mające na celu poprawę jakości życia ludzkiego, pozwalając ludziom osiągać więcej, czuć się lepiej i żyć dłużej. Realizując misję poprawy jakości życia ludzi, tworzymy nowoczesne leki i szczepionki oraz angażujemy się w zwiększanie dostępu do efektywnych terapii i edukacji zdrowotnej dla polskich pacjentów. Pragniemy być odpowiedzialnym partnerem, budując oparte na zaufaniu relacje z uczestnikami polskiego systemu ochrony zdrowia, stawiającym na dialog i transparentną współpracę. Będąc wiodącym inwestorem w branży farmaceutycznej w Polsce, wnosimy swój wkład do zrównoważonego, długoterminowego rozwoju społecznego i gospodarczego. Więcej informacji o firmie znajduje się na stronie pl.gsk.com

O GlaxoSmithKline Biologicals

GlaxoSmithKline Biologicals (GSK Biologicals), dział szczepionek w firmie GlaxoSmithKline, to jeden z wiodących producentów szczepionek na świecie i lider innowacji. Firma aktywnie działa na polu badań, rozwoju i produkcji szczepionek. Ma w swoim dorobku ponad 30 szczepionek dopuszczonych do obrotu i 20 w fazie badań. Główna siedziba GSK Biologicals znajduje się w Belgii, a na całym świecie firma posiada 13 strategicznie rozmieszczonych zakładów produkcyjnych.

Adres biura w Warszawie:

GSK Commercial Sp. z o.o.
ul. Rzymowskiego 53
02-697 Warszawa
Telefon +48 (22) 576 90 00
Fax +48 (22) 576 90 01
NIP 526-28-33-229

Referencje:

1. Krajowy Ośrodek Referencyjny ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego, Najczęściej zadawane pytania na temat sepsy. Dostępne na: <http://www.koroun.edu.pl/faqs.php>. [Ostatni dostęp: 05.08.16].
2. The Third International Consensus Definitions for Sepsis and Septic Shock (Sepsis-3) <http://jama.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=2492881#Conclusions>. [Ostatni dostęp: 05.08.16].
3. World Health Statistics 2015, http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/170250/1/9789240694439_eng.pdf. [Ostatni dostęp: 05.08.16].
4. Państwowy Zakład Higieny, Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2015 roku wstępne dane, http://www.wold.pzh.gov.pl/oldpage/epimeld/2015/Ch_2015_wstepne_dane.pdf. [Ostatni dostęp: 05.08.16].
5. R. Konior, Pierwsze dwa lata życia dziecka, Kraków 2012.
6. KOROUN. Rekomendacje postępowania w zakażeniach bakteryjnych ośrodkowego układu nerwowego, Warszawa 2011. Dostępne na: www.antybiotyki.edu.pl/pdf/rekomendacje-ukl-nerwowo_2011.pdf. [Ostatni dostęp: 14.08.16].
7. Meningococcal disease. Emergencies preparedness, response. Dostępne na: <http://www.who.int/csr/disease/meningococcal/en/>. [Ostatni dostęp: 05.08.16].
8. A. Matkowska-Kocjan, L. Szenborn, Szczepionka przeciwko meningokokom grupy B – długo oczekiwana składowa kompleksowej profilaktyki inwazyjnej choroby meningokokowej, Medycyna Praktyczna – Szczepienia, 2/2016. Dostępne na: <http://www.mp.pl/szczepienia/artykuly/przeegladowe/143395.szczepionka-przeciwno-meningokokom-grupy-b>. [Ostatni dostęp: 14.08.16].
9. Millward Brown na zlecenie GSK, Postrzeżenie szczepień skojarzonych przez matki niemowląt oraz kobiety w ciąży, raport z badań, Warszawa, czerwiec 2016 r. Dostępne na: <http://www.gsk.com.pl/Aktualnosc-media/Raport-Postrzeżenie-szczepien-skojarzonych-przez-matki-niemowlat-oraz-kobiet-w-ciazy.html?vid=484>. [Ostatni dostęp: 30.06.16].
10. Program Szczepień Ochronnych na rok 2016. Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 16 października 2015r. (poz. 63). Dostępne na: <http://gis.gov.pl/images/ep/akt-ips02016.pdf>. [Ostatni dostęp: 30.06.16].
11. KOROUN, Inwazyjna choroba meningokokowa w Polsce w 2014 roku, Warszawa 24.07.2015, Dostępne na: http://www.koroun.edu.pl/pdf/ICHM_2014.pdf. [Ostatni dostęp: 14.08.16].
12. ECDC, Surveillance of invasive bacterial diseases in Europe, 2012. Dostępny na: <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/Surveillance%20of%20IBD%20in%20Europe%202012.pdf>. [Ostatni dostęp: 17.08.16].

Treści zamieszczone w materiale mają wyłącznie charakter informacyjny i nie mogą zastąpić konsultacji lekarza, do którego należy ostateczna decyzja o przeprowadzeniu szczepienia. Szczepienie, podobnie jak podanie leku, może wiązać się z wystąpieniem działań niepożądanych. Wszystkie działania niepożądane produktów leczniczych należy zgłaszać do Departamentu Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, Al. Jerozolimskie 181C, 02-222 Warszawa, tel. (22) 492-13-01, fax (22) 492-13-09, zgodnie z zasadami monitorowania bezpieczeństwa produktów leczniczych. Formularz zgłoszenia niepożądanego działania produktu leczniczego dostępny jest na stronie Urzędu <http://www.urpl.gov.pl/> lub Podmiotu Odpowiedzialnego, którego to zgłoszenie dotyczy.

PL/VAC/0024/16

Data przygotowania materiału: wrzesień 2016

www.wyprzedzmeningokoki.pl

INFORMACJE DLA MEDIÓW

Joanna Górecka ☎ +48 504 110 720

✉ joanna.b.gorecka@gsk.com

Agata Marczak ☎ +48 664 937 196

✉ marczak@mccconsultants.pl

